

Handleiding voor geloofsgesprekken aan de hand van de NGB. Artikel 1: De enige God.

[De tekst van de inleiding over het ontstaan van de Nederlandse Geloofsbelijdenis (NGB) die ik heb gehouden op de avond van donderdag 8 september is te lezen op de website van de Kruiskerk: www.hoofddorp.gkv.nl]

Opzet NGB

De Nederlandse Geloofsbelijdenis bestaat uit 37 artikelen die gaan over uiteenlopende onderwerpen. De belijdenis vertelt een samenhangend verhaal en is min of meer logisch opgebouwd. De NGB legt andere accenten dan de twee andere grote gereformeerde belijdenissen: de Heidelbergse catechismus en de Dordtse Leerregels.

De globale inhoud is als volgt: de belijdenis begint bij de vraag wie God is (art. 1) en de manieren waarop mensen God kunnen leren kennen (art. 2-7). Dan vertelt de belijdenis achtereenvolgens van: schepping, zondeval en verkiezing (art. 12-16). Het middenstuk van de NGB gaat over verlossing, geloof en heiliging (art. 17-26), gevolgd door de artikelen over kerk, doop en avondmaal (27-35). De belijdenis sluit af met twee artikelen: art. 36 over de overheid en art. 37 over het laatste oordeel.

De rode draad door de NGB is het doorgaande verhaal dat begint bij de vraag wie God is en vervolgt met de geschiedenis van schepping, zondeval én verkiezing. Die lijn loopt via het werk en de persoon van Jezus Christus uit op het concrete kerk-zijn en geloven in de wereld van vandaag in afwachting van de dag waarop Jezus terug komt.

- ❖ De NGB is de oudste van de drie grote gereformeerde geloofsbelijdenissen. Vergeleken met de Dordtse Leerregels is de inhoud daardoor behoorlijk *basic*. Ook de *eenvoudige vorm* (de NGB vertelt eigenlijk een verhaal en kent geen vraag- en antwoorden zoals de catechismus) maakt de NGB van de drie belijdenissen het meest toegankelijk en bruikbaar voor vandaag. Mee eens?

Geloven en belijden: gelovig praten

Gelovige mensen praten als het goed is veel over God. 'Waar het hart vol van is, daar loopt de mond van over.' (Mat. 12 vers 34). Dat is het mooie van het begin van de NGB, artikel 1: 'Wij geloven allen met het hart en belijden met de mond, dat er één God is [...].'

Wij geloven niet *iets*, maar *in iemand*. Alles draait om God. Hij is degene op wie het geloof zich richt. Hij is onze liefde, ons doel, de bron én het voorwerp van onze verering. Paulus schrijft: 'Hem komt de eer toe tot in alle eeuwigheid.' (Galaten 1:5)

Gelovig praten over God komt van binnen (wij geloven *met het hart*) en getuigt naar buiten (*en belijden* met de mond). Marcus 4 vers 22: 'Alles wat verborgen is, moet openbaar worden gemaakt, en alles wat in het geheim is ontstaan, moet aan het licht komen.'

- ❖ Is jouw/ons praten over God ook gelovig praten (vanuit je hart en gericht op de ander) of praat je te vrijblijvend over God en geloof? Hoe zou dat komen? Benoem dingen die vrijmoedigheid blokkeren zoals schaamte of angst. Aanwijzing: in gesprekken kan je bewust of onbewust afstand creëren – wat je zegt komt dan niet rechtstreeks uit het hart en is vaak ook niet gericht op de ander – door te praten over "de kerk" of over "het geloof". Praat liever over *mijn God* en *ons geloof* (dat kan goed door samen te bidden en te zingen!)

In gesprek met anderen

De Nederlandse geloofsbelijdenis zoekt in artikel 1 aansluiting bij het geloof van (de katholieke) koning Filips II aan wie de belijdenis gericht is. Hoe? Door niet te beginnen met de verschillen maar met de basics over God. Er volgen twaalf eigenschappen: God is *één* (vgl. Deut. 6:4). Hij is *eenvoudig*, dat wil zeggen: uit één stuk, in harmonie met zichzelf. God is ook betrouwbaar. God is bovendien *geestelijk*, niemand kan Hem zien. Hij is *eeuwig*, *ondoorgegrondelijk*, *onveranderlijk*, *oneindig* en *almachtig*. Hij is *wijs*, *rechtvaardig* en *goed*.

God is bovendien de bron van al het goede. Dat laatste betekent dat God niet alleen goed en ver weg is maar dat Hij in veel goede gaven ook heel dichtbij komt. Paulus schrijft: 'Hij (is) van niemand van ons ver weg. Want in hem leven wij, bewegen wij en zijn wij. (Hand. 17 vers 27-28). In het beeld van de bron zit veel beweging (Johannes 4 vs. 14).

- ❖ Zoeken wij vandaag in het gesprek met ongelovigen vooral de verschillen, of liever de overeenkomsten? Wat vind jij? Het maakt natuurlijk uit met *wie* je over God en geloven praat (wel of geen verleden met God, kerk en geloof, overtuigd atheïst, oprecht twijfelend, moslim). Praat hier eens over door.
- ❖ Soms kan je, in het gesprek met andersgelovigen, je uitgangspunt nemen in een gedeelde overtuiging. Bijvoorbeeld: iemand zegt dat hij/zij ook wel gelooft dat er 'iets' is. Of in de gedeelde ervaring van gebrokenheid en lijden. Dat kunnen

aanleidingen zijn om te getuigen van je geloof. Zie ook Paulus in Handelingen 17. Hoe doen wij dat? Help elkaar met voorbeelden verder.

- ❖ Bedenk samen wat wij in ons belijden over de eenheid en de 'enig- en eenvoudigheid' van God (art. 1 NGB) gemeen hebben met moslims en wat dat betekent voor gesprekken met hen. Let op: er zijn overtuigingen waar je als christen bij aan kunt sluiten maar er zijn ook overtuigingen waar je beter niet in mee kunt gaan.

Wie is God?

De opsomming van artikel 1 is niet bedoeld als een compleet overzicht van wie God is. Dat kan ook niet. God is altijd méér dan mensen (ook christenen) van Hem maken. Het is meer een loflied, dat aangevuld moet worden met andere belangrijke eigenschappen: God is bijvoorbeeld ook heilig en liefdevol!

In artikel 1 wordt tegelijk (bijna) alles gezegd én opengelaten. Twee opvattingen – die trouwens erg op elkaar lijken – worden hier echt afgewezen: de ontkenning van het bestaan van God en het pure heidendom dat gelooft in ontelbare en oneindig van elkaar verschillende geesten & krachten. Het eerste maakt dwaas (Psalm 14) en overmoedig, het tweede nerveus en bang.

- ❖ Praat met elkaar over God: wie is God voor en volgens jou? Welke eigenschappen spreken jou in het bijzonder aan en met welke heb je het moeilijk(er)? Verrijk het beeld dat je van God hebt met hoe anderen Hem hebben leren kennen: waar was jouw beeld van God eenzijdig? Belangrijk: bevrage jezelf/anderen hoe je aan bepaalde beelden komt en check ze met wat er in de Bijbel staat.
- ❖ Over (modern) heidendom gesproken: wat zijn afgoden (HC v/a 95). Benoem en ontmasker de afgoden in je eigen leven. Welke machten en krachten nemen jou in beslag en maken jou nerveus of bang (dat is: leiden af van de dienst aan God, eisen tijd, aandacht en financiële middelen op)?